

บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพร ในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พื้นที่การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ในการปลูกสมุนไพร ในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่และเพื่อสร้างระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แสดงการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ในการปลูกพืชสมุนไพร ในชุมชน เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้มีสำรวจพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพรพร้อมกับเก็บตำแหน่งพิกัด จำนวน 749 คร้วเรือน ของหมู่บ้านในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาจำนวน 2 ตำบลคือ ตำบลอินทขิล จำนวน 578 คร้วเรือน และตำบลช่อแล จำนวน 171 คร้วเรือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปดังนี้

5.1.1 อาชีพของประชากร เขตการปกครองครอบคลุม 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลอินทขิลจำนวน 10 หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 1 ถึงหมู่ที่ 11 (ยกเว้นหมู่ที่ 9) และ ตำบลช่อแล จำนวน 6 หมู่บ้าน พบว่าตำบลอินทขิลประชากรส่วนใหญ่รับจ้าง ร้อยละ 53.3 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 24.0 ตำบลช่อแล มีลักษณะเช่นเดียวกัน กล่าวคือมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 31.0

5.1.2 รายได้ประชากร ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในตำบลอินทขิล มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,000 ถึง 9,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 9,001 ถึง 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.0 ประชากรตำบลช่อแลมีรายได้อยู่ระหว่าง 3,000 ถึง 9,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.8 รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 9,001 ถึง 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.3

5.1.3 บริเวณที่ปลูกพืชสมุนไพร พบว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่จะปลูกบริเวณพื้นที่บ้านมากที่สุด ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านสันป่าสัก คิดเป็นร้อยละ 25.15 รองลงมาได้แก่ หมู่ที่ 3 บ้านวังดิน คิดเป็นร้อยละ 16.96 และน้อยที่สุด ได้แก่ หมู่ที่ 6 บ้านหนองบัว คิดเป็นร้อยละ 9.36

5.1.3 วัตถุประสงค์การปลูก พบว่า คนในชุมชนมีการปลูกพืชสมุนไพรด้วยวัตถุประสงค์เพื่อรับประทานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหมู่บ้านที่ปลูกเพื่อรับประทานมากที่สุดได้แก่ หมู่ที่ 6 หางดง (อินทขิล) คิดเป็นร้อยละ 12.33 รองลงมาได้แก่ หมู่ที่ 2 วังแดง (อินทขิล) คิดเป็นร้อยละ 11.11 และน้อยที่สุดได้แก่ หมู่ที่ 6 บ้านหนองบัว คิดเป็นร้อยละ 2.17

5.1.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพร จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์พื้นที่ด้วยโปรแกรม QGIS เพื่อให้ทราบถึงตำแหน่งพิกัดที่ปลูกพืชสมุนไพรแต่ละชนิด ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้นำเสนอพืชสมุนไพร 10 ชนิดที่มีการปลูกมากที่สุดได้แก่ ขิง ข่า ตะไคร้ กระเพรา มะกรูด โหระพา ขมิ้น มะนาว พริก และสะระแหน่ ซึ่งประชากรแต่ละครัวเรือนส่วนใหญ่มีการปลูกสมุนไพรประเภทขิงและข่ากันเกือบทุกครัวเรือน

5.1.5 การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แสดงตำแหน่งการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพร ทำให้ผู้ใช้ได้มองเห็นทั้งภาพรวมและรายละเอียดของสมุนไพรที่มีการปลูกในพื้นที่

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ นอกจากนี้ผู้ใช้อย่างยังสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสมุนไพรรเพื่อต้องการทราบเกี่ยวกับตำแหน่งพิกัดที่มีการปลูกได้อย่างรวดเร็ว

5.2 อภิปรายผล

การพัฒนาาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพรรในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่าพืชสมุนไพรรส่วนใหญ่ แต่ละครัวเรือนมีการปลูกเพื่อใช้รับประทานภายในครัวเรือน สอดคล้องกับงานวิจัย กวินธร เสถียร และคณะ (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนในพื้นที่เขื่อนสิริกิติ์ พบว่าการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนมุ่งเน้นไปเพื่อการยังชีพมากกว่ายึดเป็นอาชีพหลัก และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่จัดทำขึ้น เพื่อช่วยในการจัดเก็บหมู่บ้านในเขตเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาที่มีทั้งสิ้น 2 ตำบลได้แก่ ตำบลอินทขิล และตำบลช่อแล ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพรร ข้อมูลตำแหน่งพิกัดของครัวเรือนที่ปลูกพืชสมุนไพรร โดยสามารถดูแผนที่ในรูปแบบปกติ รวมถึงพิกัดละติจูดและลองจิจูด เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรยา ปรีชาพานิช และสุดา เขียรมนตรี (2558) ได้วิจัยเรื่องระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกของจังหวัดสงขลา โดยระบบนี้ได้พัฒนาด้วยซอฟต์แวร์เปิดเผยรหัสคือ Quantum GIS GeoServer และ OpenLayers ร่วมกับระบบจัดการฐานข้อมูล PostgreSQL ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบได้ผลสรุปว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในระดับที่น่าพึงพอใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง และงานวิจัยของ พุทธิพร ไสว (2559) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์การให้บริการขนส่งสาธารณะในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์ ด้วยโปรแกรม QGIS พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจในประสิทธิภาพและผลผลิตของระบบอยู่ในระดับดี

5.3 ปัญหาและอุปสรรค

การพัฒนาาระบบภูมิสารสนเทศทางภูมิศาสตร์แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพรร ในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลภาคสนามจะต้องเปิด GPS เพื่อให้ได้ตำแหน่งพิกัด ซึ่งมีหลายครัวเรือนที่ได้ทำการสำรวจแล้วไม่มีตำแหน่งพิกัดจึงมีการตัดข้อมูลดังกล่าวออก และการจัดเก็บข้อมูลของผู้วิจัยได้ทำการจัดเก็บข้อมูลในช่วงเวลากลางวันซึ่งหลาย ๆ ครัวเรือนจะต้องออกไปปฏิบัติภารกิจของตนเอง ทำให้บางหมู่บ้านได้จำนวนข้อมูลไม่มาก

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

แนวทางการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศทางภูมิศาสตร์แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินในการปลูกพืชสมุนไพร ในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ทางเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถนำข้อมูลการปลูกพืชสมุนไพรไปส่งเสริมให้ชุมชนมีการตั้งชมรมสมุนไพรภายในหมู่บ้าน เพื่อให้มีการขยายพันธุ์การปลูกพืชสมุนไพรให้มากยิ่งขึ้น รวมถึงจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับชุมชนต่อไป

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรแต่ละชนิดในการรักษาโรคต่าง ๆ จากประชากร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรอันจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำสมุนไพรไปดูแลสุขภาพต่อไป

